

Rättelse och makulering av recept

Du lär dig när ett recept får rättas och när det ska makuleras

Specialsakkunnig, provisor Annika Koivisto

Sidorna i presentationen har uppdaterats
med de ändringar som trädde i kraft

1.11.2021

Rättelse av recept

- De uppgifter som finns i patientens receptska vara korrekta och uppgifterna ska motsvara patientens medicinering. Därför ska ett recept alltid rättas om det innehåller fel eller om förskrivningen inte motsvarar patientens faktiska läkemedelsbehandling till exempel när doseringen ändras. När ett recept rättas ska rättelsen också motiveras.
- Den behandlande läkaren, apoteket eller patienten själv kan upptäcka ett fel i receptet. Den behandlande läkaren kan också vara någon annan än den som har utfärdat det ursprungliga receptet.

Läkare

- Den behandlande läkaren får rätta ett recept utan patientens särskilda samtycke, om rättelsen görs vid samma verksamhetsenhet inom social- eller hälsovården där det ursprungliga receptet har utfärdats.
- Behovet av att rätta ett recept som gjorts upp på en annan verksamhetsenhet kommer i regel fram när man läser uppgifterna i Receptcentret i en vårdssituation.

Sjukskötare med begränsad förskrivningsrätt

- En sjukskötare med begränsad förskrivningsrätt kan rätta de recept som omfattas av sjukskötarens begränsade förskrivningsrätt.
- De läkemedel som omfattas av begränsad förskrivningsrätt räknas upp i [SHM:s förordning om förskrivning av läkemedel](#).

Vilka uppgifter får läkemedelsförskrivaren rätta

- Läkemedelsförskrivaren får inte rätta
 - patientens namn
 - personbeteckningen
 - den verksamma substansen
 - uppgifter om den som har utfärdat det ursprungliga receptet
 - receptets art (recept/utlandsrecept)
 - datum
- Läkemedelsförskrivare får rätta alla andra uppgifter om läkemedlet ännu inte har expedierats till patienten. Läkemedelsförskrivaren bekräftar sina ändringar med sin elektroniska signatur.

Receptet har redan expedierats

- Om receptet redan har expedierats till patienten får läkemedelsförskrivaren inte längre rätta följande:
 - preparatets handelsnamn
 - styrkan
 - läkemedelsformen
 - den förskrivna mängden
- Läkemedelsförskrivaren bekräftar sina ändringar med sin elektroniska signatur.

Läkemedel som är upptaget för expedition, reserverat eller reserverat för dosdispensering

- Vid rättelse av recept som är upptaget för expedition, reserverat eller reserverat för dosdispensering ska social- och hälsovården kontakta det apotek som har gjort den ifrågavarande reserveringen.

Mer information [Upptaget för expedition, reservering och dosdispensering – Kanta.fi](#)

Patientanvisning för rättade recept

- En patientanvisning för ett rättat recept kan skrivas ut endast om det har förflutit mindre än 12 timmar från det att det ursprungliga receptet utfärdades.
- En sammanställning kan dock skrivas ut på begäran av patienten. Patienten kan också själv skriva ut en sammanställning via Mina Kanta-sidorna.

Apotek

- Fel i recept kan även upptäckas på apoteket. Apoteket får begära att felet ska rättas eller rätta en oklarhet eller bristfällighet i receptet utifrån läkarens muntliga anvisningar.
- Om apoteket inte når den behandlande läkaren, **spärrar** apoteket receptet medan apoteket försöker nå läkaren för att få felet rättat. Läkaren eller apoteket får rätta ett spärrat recept. Spärren hävs automatiskt när receptet har rättas. Spärren kan också hävas utan rättelse om det inte finns något fel i receptet.

Vilka uppgifter får apoteket rätta

- Den provisor eller farmaceut som expedierar läkemedlet på apoteket får göra nödvändiga tekniska korrigeringar i samband med expedieringen, till exempel så att doseringsanvisningen skrivs ut.
- När apoteket rättar ett felaktigt recept är uppgifterna om patientens medicinering inte desamma i patientdatasystemet som i Receptcentret. Läkaren ska göra en korrekt anteckning om rättelsen också i patientdatasystemet genast när det är möjligt.

Makulering och förnyelseförbud

Makulering av recept

- Endast oexpedierade eller delvis expedierade recept kan makuleras.
- Makulering av ett recept ska alltid motiveras och makuleringen ska undertecknas elektroniskt.

Förnyelseförbud

- Ett recept som har expedierats i sin helhet kan inte makuleras. Om man vill förhindra att ett recept som expedierats i sin helhet förnyas och begränsa ny förskrivning av läkemedlet, rättas receptet genom att det förses med en anteckning om förnyelseförbud.
- I motiveringen till rättelsen anges orsaken till varför receptet inte längre får förnyas.

Makulering av vårdskäl

Vårdskäl

- Ett recept ska makuleras i samband med att den receptbelagda medicineringen avslutas.
- Den behandlande läkemedelsförskrivaren eller apoteket får makulera receptet i samförstånd med patienten.
- En läkemedelsförskrivare som har rätt att förskriva det läkemedel som ska makuleras kan vid behov också begära att apoteket makulerar receptet i samförstånd med patienten.

Makulering av tekniska orsaker

Teknisk orsak

- Ett recept får makuleras av tekniska orsaker om läkaren har utfärdat ett felaktigt recept eller ett recept för fel patient. Patientens samtycke till makuleringen behövs inte. Ett recept som har makulerats av tekniska orsaker visas inte på patientens Mina Kanta-sidor.
- Läkemedelsförskrivaren och den provisor eller farmaceut som lagrat receptet får utan samtycke av patienten makulera ett recept som har utfärdats utifrån felaktiga uppgifter som patienten avsiktligt lämnat eller ett recept som patienten har tvingat sig till.

Makulering

- Om ett recept som ska makuleras är spärrat, reserverat eller upptaget för expedition, kontakter social- eller hälsovården det apotek som har gjort anteckningen och meddelar om makuleringen, till exempel per telefon.
- Ett recept makuleras automatiskt när den person som fått receptet har avlidit

Rättelse eller makulering

Rättelse

- Doseringen eller någon annan uppgift i receptet ändras genom att det recept som ligger till grund för medicineringen rättas.
- När man vill förhindra att ett recept som expedierats i sin helhet förnyas och att läkemedlet förskrivs på nytt rättas receptet genom att det förses med en anteckning om förnyelseförbud.

Makulering

- När medicineringen upphör helt och hållet, makuleras receptet. Ett recept som expedierats i sin helhet kan dock inte makuleras.
- Om det ursprungliga receptet inte kan rättas, till exempel på grund av expediering, ska detta recept makuleras och ett nytt utfärdas.